

AMERIKANSKI SLOVENEK

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI

Geslo: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do zmage!

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU; S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKÉ ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH

(Official Organ of four Slovene Organizations)

The Oldest and Most Popular Slovene Newspaper in United States of America

Najstarejši in najbolj priljubljen slovenski list v Združenih Državah Ameriških.

STEV. (No.) 139.

CHICAGO, ILL., ČETRTEK, 20. JULIJA — THURSDAY, JULY 20, 1933.

LETNIK (VOL.) XLII

Izdelovanje gasolina iz premoga - Proti ugrabljevanju

VELIKA BRITANIJA ZAČNE PRODUCIRATI GASOLIN IZ PREMOMA. — GLAVNI NAMEN TE AKCIJE JE, ZAPOSLITI BREZPOSELNE PREMOMARJE IN PROTEKCIJA PRED GASOLINSKO IZOLACIJO.

London, Anglija. — Angleški prvi minister MacDonald je obelodanil pred angleško poslansko zbornico načrt, po katerem bo Anglija izdelovala potom hidrogaškega porcesa gasolin iz domačega angleškega premoga. Vlada bo ta načrt podprla s tem, da bo dvignila visoko carino na uvoz gasolina, da s tem zaščiti domačo produkcijo gasolina.

Glavni namen, da se je angleška vlada odločila podpirati ta načrt je v tem, ker na noben način ne morejo preskrbeti zadostne zaposlenosti za 400,000 brezposelnih angleških premogorjev. Anglija bi lahko uvažala gasolin za nizko ceno 4 centov. Toda kaj ji pomaga vse to, če pa ljudje doma ne morejo najti nobenega zasluzka. Iz tega vzroka se je vlada odločila za izdelavo gasolina iz premoga, da zaposli domače ljudi.

Je pa še en vzrok. Po vojni je stopila v zvezo znana Standard Oil Company iz New Jersey z I. G. Farbenindustri v Nemčiji, ki je imela tajnostne nemške patente za izdelavo barv in raznega olja potom hidrogaškega procesa rafiniranja. Anglija je sicer prišla z zaplembo do gotovih patentov, toda manjkali so ji glavni podatki in glavne pravice do patentov. Angleški Lord Melchet je letos, ko se je mudil v Nemčiji, napravil trgovsko zvezo z I. G. Farbenindustri in dobil potrebne nemške koncesije, kar doslej nihče iz drugih držav nima. S tem se je ustvaril nekak oljni trust, ki bo lahko diktiral cene gasolinu na svetu. Obenem pa Anglija dobi s tem gasolinsko neodvisnost za svoje potrebe. Za slučaj vojne bi bila Anglija odvisna na uvoz gasolina. Zdej, ko ga bo izdelovala doma iz premoga bo neodvisna in v slučaju vojne to mnogo pomeni, vsaj za letalstvo in druge moderne stroje. Anglija porabi nad 1 biljon galonov gasolina letno. Sedaj stane angleške motoriste gasolin 30 do 34c. galon.

ARETIRAN V ZVEZI Z UGRABLJENJEM LUERA

St. Louis, Mo. — Zvezni tajni detektivji so večeraj aretirali Percy M. Fitzgeralda, večkratnega bivšega jetnika in vlomnika v varnostne shrambe, ki ga med seboj nazivajo v krogu njegove družbe "The Dice Box Kid", v zvezi z ugrabljenjem altonskega bankirja Augusta Luer. Aretacija se je izvršila na podlagi osumljenja, ker Fitzgeralda zadnjih deset dni ni bilo doma in nihče ne more dati za enkrat za ta čas njegovega bivanja zadovoljivega dokaza. Morda bo tako dokaz še dobil? Osumljen je v zvezi z ugrabljenjem altonskega bankirja vsled svojega slabega rekorda kot večkratni kaznjenc. Letu 1925. je bil Fitzgerald obsojen na petletno ječo, radi oropa varnostne shrambe (safe). Bil je pomiloščen leta 1927. Kmalu zatem je bil obsojen v prisilno delavnico za 6 mesecev. St. Louiska policija ga pozna že od leta 1913. in odkrat naprej je bil kakih 40 krat aretiran.

PLAČATI ODKUPNINO BO ZLOČIN

Generalni pravnik pripravila zakonsko predlogo, ki bo prepovedovala plačevati odkupnino za ugrabljenje.

Washington, D.C. — Homer S. Cummings, generalni pravnik Združenih držav, je sklenil da bo vlada začela brezobzirno vojno proti ugrabiteljem — "kidnaperjem," ki ugrabljajo ljudi in jih držijo v ujetništvu proti odkupnini. Cummings obljublja, da bo pripravil za prihodnje kongresno zasedanje ostro zakonsko predlogo, ki bo pod kaznijo prepovedovala plačevati odkupnino za denarjem Združenih držav. S tem upa, da bo paraliziral tako ugrabitelje, kakor one, ki odkupnino plačujejo.

Večina ugrabljenih, ko jih izpustijo ugrabitelji na svobodo molčijo in tajijo o znanju ali poznanju ugrabiteljev. Kajti slednji jim zabičajo s posebnimi obrednimi grozjenjami, da če bodo izdali le najmanjšo stvar o njih, da jih bodo umorili in pomorili njih ožje sorodnike ali pa mučili na najhujše načine. Tako ostrašene žrtve potem molčijo in na noben način ne izdajo zločincev ugrabiteljev, tudi če jih na kak način spoznajo. Zrtve takih zločinov same najbolj protežirajo zločince s tem, da jih ne bodo izdali.

Zato pa bo vlada s pomočjo zakona postavila tudi žrtve pred odgovornost s tem, da jim bo prepovedala plačevati odkupnino pod strogo kaznijo. Obenem pravi poročilo, da bodo tudi policijske oblasti dobile posebne neomejene pravice pri sledovanjih ugrabiteljev, da iztrebijo te vrste zločin v Združenih državah.

RADI USMILJENJA V KAŠI

Evansville, Ind. — Foster Lewis, lastnik družbe, ki izdeluje šolske potrebščine je pred nekaj časa našel na cesti rudečega ptiča na svojem dvorišču z zlomljeno nogo. Ptič se mu je smilil, ga pobere, da bi ga ne umorila kaka mačka in ga nekaj časa hranil. Ko se je ptič izdruvil se je tudi privadil Lewisovemu domu. Nekega dne pa pride okrog E. W. Aleon, gozdni nadzornik, ki je podpisal in zaprisegel proti Lewisu zaporno povelje radi prestopka zakona za varstvo ptič. Lewis je bil radi tega ptiča spoznan krivim pred zveznim komisarjem in se bo moral zagovarjati pred zvezno poroto. Lewis je izjavil, da če ga bodo utaknili radi tega v ječo, da bo po prestani kazni odšel iz Združenih držav.

od leta 1913. in odkrat naprej je bil kakih 40 krat aretiran.

MATI LETALCA MATTERN SPREJEMA ČESTITKE

Mrs. Caroline Mattern v Freeport, Ill. sprejema od otrok čestitke k srečni rešitvi njenega sina, ki se je zgubil, kakor znano na svojem poletu okrog sveta nekje v Sibiriji. Mattern se je rešil in je zdaj na potu nazaj v Ameriko preko Alaske.

SOCIALISTI V FRANCII RAZCEPLJENI

Socialistična stranka v Franciji razdeljena v dva tabora. — Eni se držijo starih principov, drugi novih.

Pariz, Francija. — Francoska socialistična stranka, ki ima te dni svoj letni kongres, stoji pred razkolom na dva tabora. Takozvani pravoverni socialisti, ki se držijo Marksovega pravila socializma ostajajo v manjšini. Nova struja, ki zahteva, da stranka sprejme nase močnejše nacionalistične smernice pridobiva na vplivu in priporoča se celo nekaterim smernice, ki jih zavzema Hitler in Mussolini. Stari mednarodni socializem mlajšim elementom ne ugaja več. Nevarnost postaja vsled tega, do del francoskih socialistov zna kreniti na ekstremna nacionalistična pota, ki vodijo v fašizem. V vrstah mlajših voditeljev se sliši klic po samostojnem narodnem socializmu.

ALUMINJASTE LOKOMOTIVE

Chicago, Ill. — Na železniško postajo od Illinois Central železniške družbe je dospela večeraj prva aluminjasta lokomotiva, ki so jo že prepeljali na prestore svetovne razstave, kjer bo na razpolago za ogled posetnikom razstave. Lokomotiva je zelo zanimiva po svoji izdelavi, mehaničnosti in praktičnosti. Izdelal jo je v Battle Creek, Michigan, in jo imenujejo "Autotram."

BALBO ODLETI . . .

Chicago, Ill. — Fašistični general Italo Balbo, ki je postal svetovno razstavo s svojo letalsko armado, odleti danes v New York, kjer se bo mudil kakih 5 ali 6 dni. Iz New Yorka obišče zvezni kapitol Washington. Iz New Yorka odleti v New Foundland in od tam na Irsko. Odtam nazaj v Italijo.

KRIŽEM SVETA 'NI KORITO ZA POLITIČNE POŽERUHE'

Kaunas, Litvinska. — Celia Litviniča žaluje za letalco Štefanom Darius in Stanokom Girenas, ki sta se podala na neprekinjen polet iz New Yorka na Litvinsko ter sta se smrtno ponesrečila pri Soldinu v Nemčiji. Litvinska vlada jim bo priredila državni pogreb.

London, Anglija. — Alfred Chester Beatty, znani ameriški multimilijonar in finančnik je vložil tukaj proračun za naturalizacijo, da postane naturaliziran angleški državljan. Beatty živi v Angliji že okrog 25 let in je vodja devetih rudarskih družb v Angliji.

Rim, Italija. — Italijanska vlada je večeraj sprejela in odobrila obnovljeno prijateljsko pogodbo z Rumunijo za dobo šest mesecev. To se je zgodilo kljub temu, da so mnogi trdili, da se prijateljska pogodba med tema državama ne bo obnovila, ker je Rumunija postala zavezna Jugoslavije. Ravno pri tem se vidi, da Rumuniji so in ostanejo ciganskega značaja.

Poona, Indija. — Mahatma Gandhi, znani indijski vodja je zaprosil za poganje v angleško vlado glede indijskih zahtev. Sir Hoare, tajnik za Indijo, je večeraj odklonil vsako pogajanje z Gandijem ali z vseindijskim narodnim kongresom. Kaj bodo Indijci storili proti temu, poročila ne omenjajo.

Berlin, Nemčija. — Arthur Henderson, predsednik ženske razoroževalne konference, je dospel v nemško prestolnico, da se pogaja radi gotovih razoroževalnih zadev z Nemčijo, ki zahteva enakost pri oboroževanju in razoroževanju.

MONSIGNOR OGULIN NEVARNO OBOLEL

Rice, Minn. — Veleč. g. monsignor Anton Ogulin je nevarno obolel. Preč. gg. duhovnikom in znanecem se pripočva v molitev! Veleč. g. Ogulin je star 71 let in pastiruje na nemški župniji v St. Paulu.

Iz Jugoslavije.

NA POTI NA SEJEM V ŠKOCJAN, SE JE SMRTNO PONESREČIL. — RAZNE NOVICE Z DOLENJSKEGA. — SMRTNA KOŠA, — NESREČE, NEZGODE IN DRUGO IZ STAREGA KRAJA.

Smrtna nesreča gasilca

Škocjan, sredi junija. — Na letni sejmi, ki se je pred par dnevi vršil v Škocjanu, sta se pripeljala z vozom tudi posestnik Janez Klobučar iz Vinjega vrha pri Beli cerkvi, in še neki drugi posestnik. Ko sta pripeljala v Dobravo, kjer se je na gmajni paslo več konj, je malo zrebe skočilo na cesto in to ravno pred konja, s katerim se je peljal posestnik Klobučar. Konj se je tega tako prestrašil, da se je postavil na zadnje noge. Voz se je prevrnil v kakih 5 čevljev globok obcestni jarek in oba posestnika pokopal pod seboj, da sta se z velikim trudim izvlekla izpod voza in se napolila naprej, kamor sta bila namenjena. Klobučar je sicer čutil silbolečine, vendar je nadaljeval pot, in sicer peš. Vsled vedno hušjih bolečin se je le malo časa mudil na sejmu. Nazaj grede proti domu, se je komaj še živ privlekel do Dobruške vasi, odkoder ga je posestik Prijatelj peljal domov. Zdravnik je ugotovil, da se mu je zlomljeno rebro zasadilo v pljuča. Stanje ponesrečenca se je vedno slabšalo, dokler ni naposled v strašnih mukah izdihnil. Bil je edini še živeči ustanovitelj gasilnega društva v Beli cerkvi, ki bo letos obhajalo 25 letnico svojega obstanka.

Nevarna krogla

8-letnem sinu mesarskega pomočnika, Viljem Perdanu iz Štefanje vasi je nekdo med balinanjem po nerodnosti zagrnal kroglo v glavo in ga hudo pškodoval.

Tepelj je bil

V Slapru pri Šmarju je nekdo močno pretepel posestnika Franca Streska in mu prizadejal poškodbe po celem telesu.

Smrtna kosa

V Kranju je umrl ravno na svoj 78. rojstni in godovni dan Anton Engelman, posestnik. — Na Stari Vrhniki je umrl Pavel Čelešnik, po domače Jereb, star 87 let. — V Hrastniku je umrl Franc Kristofič, rudniški delovodja star 88 let. — Na Bregu pri Celju je umrl Anton Šerak, pismonoša star 89 let.

Pred sodiščem

Pred senatom okrožnega sodišča v Mariboru se je zagovarjal 27 letni Anton Valant od Sv. Jerneja na Pohorju, ker je še meseca aprila ustrelil z lovsko puško kočarico Antonijo Ribičevo, pri kateri je stanoval. Ribičeva ga je prišla, ker je hotel pobegniti, ne da bi plačal najemnino. — Valant je bil obsojen na 8 let težke ječe in trajno izgubo častnih državljanskih pravic.

Šest mesecev

Na šest mesecev zapora je bil obsojen pred novo-meškim sodiščem priletan kočar Janez Hočevar, doma nekje od Rake, ker je imel skrivališče pokradene slivovke.

Nesreča v gozdu

Martin Oven, iz Sadinje vasi, tako poročajo iz Sostrega, je peljal dobro naložen voz drv po strmini navzdol. Voz se prvine in njega je vrglo daleč proč, da se je zapeljal v glavo v blato. K sreči je prišel kmalu k zavesti in se komaj privlekel do prve hiše, kjer so mu nudili prvo pomoč. Konj se je ubil, voz pa razbil.

Prenavljanje

Cerkev sv. Magdalene na Ržiščih, ki je podružnica kostanjeviške fare na Dolenjskem prenavlja. Zob časa in mnogi viharji, so svetišče že zelo pokvarili, saj ni čuda, ker je ta cerkva silno stara, nad 400 let se ta cerkev že omenja, kedaj je bila postavljena pa ni mogoče določiti.

SIRITE AMER. SLOVENCA!

Smrtna nesreča gasilca

Škocjan, sredi junija. — Na letni sejmi, ki se je pred par dnevi vršil v Škocjanu, sta se pripeljala z vozom tudi posestnik Janez Klobučar iz Vinjega vrha pri Beli cerkvi, in še neki drugi posestnik. Ko sta pripeljala v Dobravo, kjer se je na gmajni paslo več konj, je malo zrebe skočilo na cesto in to ravno pred konja, s katerim se je peljal posestnik Klobučar. Konj se je tega tako prestrašil, da se je postavil na zadnje noge. Voz se je prevrnil v kakih 5 čevljev globok obcestni jarek in oba posestnika pokopal pod seboj, da sta se z velikim trudim izvlekla izpod voza in se napolila naprej, kamor sta bila namenjena. Klobučar je sicer čutil silbolečine, vendar je nadaljeval pot, in sicer peš. Vsled vedno hušjih bolečin se je le malo časa mudil na sejmu. Nazaj grede proti domu, se je komaj še živ privlekel do Dobruške vasi, odkoder ga je posestik Prijatelj peljal domov. Zdravnik je ugotovil, da se mu je zlomljeno rebro zasadilo v pljuča. Stanje ponesrečenca se je vedno slabšalo, dokler ni naposled v strašnih mukah izdihnil. Bil je edini še živeči ustanovitelj gasilnega društva v Beli cerkvi, ki bo letos obhajalo 25 letnico svojega obstanka.

Cerkeljski kaplan na svobodi

Iz Kostanjevice poročajo, da je bil cerkeljski kaplan že 21. maja aretiran in od orožnikov prepeljan v Krško. Osuili so ga namreč, da je bil udeležen pri napadu na šolskega upravitelja Kabaja. — Iz Krškega je bil kaplan Tomazin prepeljan v Novo mesto, kjer mu niso mogli dokazati nikake udeležbe pri omenjenem napadu, zato je bil izpuščen na svobodo.

V Pletterjih je gorelo

Hudo so se prestrašili ljudje, ko se je začelo nekega jutra goreti v samostanu v Pletterjah. Vnelo se je namreč strešno tramovje v oddelku kjer pečejo kruh. Gasilec se je posrečilo, da so ogenj pogasili in obvarovali nesreče sosedanja poslopja, zlasti še starodavno cerkveno. — Ljudje so se kar oddahnili, ko so izvedeli, da je nevarnost odstranjena, zlasti mnogo številni siromašni sloji, ki v samostanu vsaki dan prejema darove v živilih in denarjih. — Tako pišejo iz St. Jerneja.

Tekom koscev

V Gotni vasi pri Novem mestu je tamkajšnje Društvo kmečkih fantov napravilo tekmo koscev, na travniku graščaka Langerja. Na stotine ljudi je prišlo gledat zanimivo tekmo, tudi novomeški meščani so radovedni prihleteli.

SIRITE AMER. SLOVENCA!

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.

The first and the oldest Slovene newspaper in America.

Ustanovljen leta 1891.

Established 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljnikov in dnevoov po praznikih.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Izdaja in tiska:

Published by:

EDINOST PUBLISHING CO.

EDINOST PUBLISHING CO.

Naslov uredništva in uprave:

Address of publication office:

1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

1849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Naročnina:

Subscription:

Za celo leto	\$5.00	For one year	\$5.00
Za pol leta	2.50	For half a year	2.50
Za četrt leta	1.50	For three months	1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:		Chicago, Canada and Europe:	
Za celo leto	\$6.00	For one year	\$6.00
Za pol leta	3.00	For half a year	3.00
Za četrt leta	1.75	For three months	1.75

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnje številko v tednu je čas do četrtka dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

POZOR!—Številka poleg vašega naslova na listu znači, do kedaj imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker s tem veliko pomagata listu.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

U.:

Kaj bi pa bil potem...?

Slovenski socialisti na Lawndale in 26-ti se kaj radi bahajo z naprednostjo. Samo lawndalski socialisti so vse, vse vedo, vse znajo, so "brihtni" ljudje, itd. Vsi drugi so pa nazadnjaki, daleč za luno, zlasti še mi katoličani, smo pa prav najbolj nazadnjaški mračnjaki in sploh se ne more dobiti primerne besede v nobenem besednjaku, s katero naj bi se pravilno in primerno označilo naše nazadnjaštvo. Tako mnenje imajo o nas lawndalski socialisti.

No, ja, duševno omejenima urednikoma pri lawndalski fliki in pri zajčjem glasilu to mnenje prav iz srca privoščimo. Naj se veselita v tem nedolžnem prepričanju!

Resnici na ljubo pa bodi povedano, da bolj omejenih ljudi ni, kakor so naš slovenski socialisti v Ameriki. Dokazov nič koliko! Samo spomnimo se, kako so nekateri liderčki za nos vlekli slovenske socialiste z milijonskim fondom. Težke tisočake so nabrali in za koga? Kam so šli ti novci? Kje so računali? Točni računi namreč? In zraven, kaj je z večnimi obljubami slovenskih socialistov, s katerimi obljubljajo slovenskim delavcem nebena in raj na zemlji? Koliko si je kdo s tem še opomogel, z socialističnimi nauki namreč, če odbijemo proč one prefrigance, ki so razpolagali z milijonskim fondom? Kaj so sploh slovenski socialisti dali slovenskim delavcem v Ameriki, mesto vere, katero jim uničujejo v srcih? Odgovor je lahek in na mestu: NIČ! En sam veliki NIČ, NIČ tukaj, NIČ tam, kjerkoli so socialisti operirali s svojimi varljivimi nauki, en sam: NIČ! Ta NIČ je pa silno nepraktičen ček. Nihče ga ne vnovči in ne mara, nikomur nič ne koristi in nihče ga ne mara, razven oni so zadovoljni z njimi, ki se dajo duševno pitati od liderčkov slovenskih socialistov v Ameriki.

Kako na mestu je bil pred kratkem tisti slovenski rojak, katerega je prijel pred nedolгим časom urednik zajčjega glasilca, češ, zakaj ne čita socialistične literature, osobito njegovih velikih duševnih del, itd. Dotični rojak pa si je pogladil mustačke, pa je tako le odgovoril:

"No ja, Francelj, da se bova razumela, kaj pa bil jaz n. pr. če bi vedel vse to kar ti veš? Ali bi bil kaj boljši? Prav nič, kakor le neumen bi bil, kakor si ti in svet bi bil za enega bedaka tvoje vrste na boljšem. That's all!"

Ali bi mu mogel kdo bolje odgovoriti?

U.:

Happy days are here again...

Tržno življenje na ameriških borzah je zopet oživelo. Prava živahnost je zavladala. Delnice so poskočile najmanj za 50%. Ta kredit pripisujejo inflaciji. Dolar velja v primeru na zlato valuto le 69c. Dvig delnic pripisujejo temu vzroku.

Vred z delnicami se dvigajo tudi cene raznim bandom in vrednostnim papirjem. Tudi ta dvig prihaja od inflacije. Dolar je vreden manj, realna vrednost posestev in drugih predmetov, ki jih reprezentirajo bondi pa imajo fiksno veljavo in so se vsled padca vrednosti dolarja dvignili v ceni.

To bi najlažje označili vrednostno skakanje na papirju. Realne podlage sedanje nepredovanje delnic in bondov nima. Nikakor ni mogoče, da bi v teh dobrih treh mesecih podjetja pri

obratih toliko napredovala, da bi se premoženje takih podjetij na hitro podvojila v vrednosti.

Igranje na borzah je hazardnega značaja. Ljudi se prime manija, priti do bogastva na lahek način, dobiti nekaj zastonj, kar pa je nemogoče. Igre na borzah se ponavljajo in ribic, ki hlastajo po trnjkih je veliko. Bolečine od zadnje panike so minile in ribice so velike nevarnosti pozabile. Zopet krožijo okrog trnjkov in hlastajo. To kaže, da človek je vedno le človek, ki bi rad premagal nekaj, kar se premagati ne da, namreč, dobiti bi rad tam, kjer se dobiti ne da.

MED SLOVENSKIMI FARMARJI V MISSOURI

Neilsville, Mo.

Jako slabe so naše farmarske razmere tukaj. Huda suša nas muči že cela dva meseca. Od 15. maja pa do sedaj ko to pišem, nismo imeli dežja. Najhujše je to, ker nismo mogli posejati, kolikor bi mogli in kolikor smo mislili da bomo. Tako nam je ostalo skoro polovico polja neobdelanega. Zato je gotovo, da ne moremo pričakovati, da se bo pridelalo toliko kakor druga leta.

Naj ob tej priliki omenim, da se je pred kratkim omožila sestra moje soproge. Kako smo se imeli na ohceti pa ne bom natančno popisoval, ker si bralci lahko sami mislijo, da je na ohceti vedno vse veselo. Tako smo se tudi mi zabavali do poznega jutra. Za tako prijetno zabavo smo pa dolžni zahvaliti gospodu godcu, ki nam je igral tako vesele polke. Hvala lepa trdi mojemu stricu in pa sestri mojega brata, Mary, ki si je veliko prizadevale, da je bilo vse v redu. Pa tudi lepa hvala č. g. župniku za poroko in pa za tako lep govor. — Hvala mojemu bratu, hčeri, žetu in sinovom in vnukom in vsem, starim in mladim, ki ste se udeležili te slavnosti, da bi še dolgo hodili po svatbah in se veselili ter se dobro imeli. — Prav lepo vsem priporočam naš list, A.S., da bi si ga vsi Slovenci po širni Ameriki naročili, ker list nam prinaša toliko raznovrstnih in zanimivih novic dan za dnem. — Še enkrat prav lepa hvala vsakemu posebej in vsem skupaj. — Zdravo.

A. Slanc

ZA ODLIČEN ZBOR!

Chicago, Ill.

(Konec)

Kako smo videli, se pevec, ki se zaveda svoje odgovornosti nasproti zboru in fari, ne da preplačati z zlatom. Na drugi strani pa zasluži pevec, ki same takrat pride naokrog, kadar ga slučajno niso nikamor drugam zveкли, ali ki pride na vaje samo klepetat, ko mandirat in delat nemir, da bi ga pes požvižgal. (To se pravi, če se hoče kakšen kužek tako globoko ponižati.)

Kakor imajo fepe in velike zbere ponekod drugod, Svetostefanci v Chicagi nimamo nobenega vzroka, zakaj bi po številnosti in kakovosti svojega domačega zbora ne mogli tekmovali z najboljšimi zbori kar jih slovenska Amerika premore, če smo pripravljeni napraviti svojo združeno pozornost na naš zbor. Kdor sam lahko poje, naj pride k nam. Kdor ima sina in hčer, ki sta zmožna petja, naj ju pošlje k nam. Vsak lahko pomaga z dobro besedo na pravem mestu, kar mnogokrat šteje veliko. Vsak lahko stori vsaj toliko, da zbora, oziroma posameznih pevki in pevcev ne bega in jih ne vlačijo drugam. Ni zadosti če samo pevci vedo, kaj se od njih pričakuje; še tako lepo drevesce se ne bo razrastlo v lepo drevo, če ni zasajeno v pravo zemljo; zbor ne bo uspeval če ni krog in krog pravega smisla in razumevanja.

Zelimo doseči en sam velik in primeroma izurjen zbor, ki naj šteje krog šestdeset rednih moči. Kar nam še manjka in kolikor bo primanjkovalo, bo treba rekrutirati iz vrst mladine. Za mladino bodo stali starši s svojo zrelo razsodnostjo in primernim vplivom. Nasilnina kot taka, kakor tudi vsak posamezen pevec in pevka, bo prej ali slej spoznala, da svoje pozornosti ne smemo deliti na preveč strani, drugače ne bomo imeli drugega kakor zaflikane hlače spredaj in zadaj. Kjer bo polno nepoklanih "bosov" in samopostavljenih "organizatorjev", bodo vedno na ravno tistem stališču kakor Ribničani, ko se mu je voz naložen z zeljnatiimi glavami zvrnil na klancu.

S skupnim in enotnim delom si bomo polagoma in sigurno ustvarjali zbor, ki nam bo primerno oskrboval vse pe-tje v cerkvi, nas razveseljeval z lepo pesmijo na odru, ob pomembnih prilikah zastopal celo naselbino brez vsakih drugih zvez in pripomočkov, in to na kakoršnem koli kraju, pred kakoršnim koli občinstvom.

Številni, disciplinirani in fino izvežban zbor je ideal, ki se je vredno zanj zavzeti.

Ivan Racič.

"Kjer so na mizi brezverski, veri sovražni časopisi, ne morete pričakovati katoliškega duha, katoliškega ozračja."

NOVO ŽENSKO GIBANJE V MINNESOTI

Eveleth, Minn.

Z delom se ne moremo še prav nič pohvaliti, ker je še vedno tako, kakor je bilo. Nč ne vemo, kedaj se bo obrnilo na bolje in kedaj bo konec te depresije. — Vreme imamo pa letos jako vroče, poljski pridelki pa nič preveč lepo ne kažejo, ker je velika suša. Parkrat je sicer nekoliko deževalo, a ni veliko namočilo in krompir še vedno potrebuje dežja.

Pred kratkim smo si tukaj na Eveleth ustanovile žene novo organizacijo, kateri smo dali ime "Združenje Ameriških Slovenk v Minnesoti." Smo namreč odstopile od SZZ. in si ustanovile svojo organizacijo, ker so pri zadnji konvenciji SZZ. naredili, da bi morale plačevati štiri leta, predno bi bile upravičene do \$100.00 smrtnine. Se nam je pa zdelo neumno da bi tako plačevale. Pa tudi drugih vzrokov je bilo več, zakaj smo napravile ta korak. Takoj ob času ustanovitve jih je veliko pristopilo in sedaj se vsaki dan pristopajo, kar je prav. — Pri nas bo članica upravičena do \$100.00 smrtnine, ko bo dve leti članica in katera pristopi k nam, ki je bila že dve leti članica SZZ., je sprejeta kot stara članica, če ta pristopi v teku 60. dni, kar je bila naša organizacija ustanovljena. Ako pa pristopi po preteku 60. dni po ustanovitvi naše organizacije, bo sprejeta kot nova članica. — Torej žene in dekleta po Minnesoti hitite, ker čas gre hitro naprej.

V nedeljo 23. julija bomo imele še enkrat skupno sejo v Eveleth Auditorijum in na tej seji bomo volile celi odbor. Sedaj je izvoljen samo začasni odbor. Pridite na sejo žene in dekleta, da se še enkrat pogovorimo, kako bomo poslovali. Nikar naj se nobena ne straši kako bo. To pač že vsi vemo, da je vsak začetek težak in da bo treba tej ali taji zavihat rokave in trdo prijeti za delo. Z dobro voljo se vse premaga in se bo tudi to. — Vsaka organizacija je bila ob svojem začetku revna. Pa se sedaj po več letih njih delovanja ozri-že na nje, kako so močne. Tako bo naša. Ni treba gledati samo od slabe strani, pogledjmo to sjar tudi od dobre.

Nekatere članice so jako pridne, redno hodijo okrog žena, za kar jim moramo dati čast in priznanje, da se zavedajo in spoznajo, da je delo, ki smcga začele pametno. Le velika škoda, da smo se tako pozno zdrabile. Veliko smo zamudile, a se ne da pomagati. Le pogledjmo sedaj ob času brezposelnosti, katera država nam je dajala pomoč, če ne Minnesota. Zato pa tudi me ne bome pošiljale naših kvodrov drugam in jih, kakor do sedaj, metale drugam. Ti kvodri bodo ostali doma v Minnesoti in jih bomo uživali sami. Kadar bo blagajna dovolj močna, pa se bo po potrebi pomagalo tam, kjer se bo videlo, da bo pomoči potreba. Koliko pomoč smo dobile od SZZ.? — Častitamo našim sosedam v Gilbertu, ki so tako hitro za nami ustanovile enako organizacijo št. 2. Čast vam, zavedene Gilbertanke, za vedno boste zapisane da ste bile zavedne in tako hitro spoznale, da je to veliko delo zares koristno za vse nas, ki smo v Minnesoti. — Da se preveč ne zavleče, nimo končala. — Opozorjam vas pa še enkrat, ne pozabite dneva 23. julija in pridite vse na sejo v mestni Auditorijum na Eveleth, kjer boste vse natančno izvedele kaj in kako bo. — Pozdrav vsem in na svidenje v nedeljo.

Josephine Rozinke, začasna podpredsednica

SIROM JUGOSLAVIJE

Ni vse za pojediti

Kmetica Jelena Milosavljevič iz vasi Jablanice je gnala na semenj rejeno svinjo. Ni je pa mogla prodati, ker je bila svinja bolna. Prignala jo je domov, kjer jo je brat zaklal, predno je poginila. Meso so spravili in nasolili. Jelena je tudi napravila iz mesa dobro večerje, katero je jedla sama in njenih pet otrok. Po večerji ji je postalo naenkrat slabo, da je omedlela. Ko je prišla k sebi, je takoj šla pogledat k otrokom, ki so že spali. Našla je vse v strašnih bolečinah, ki so jo prosili vode. Z veliko muko jim je dala piti, nakar je spet omedlela. Čuvaj, ovčarski pes, ki je opazil, gospodinjvo v stiski, je cvilil okoli nje. Kakor bi žival vedela, jo je pograbil in zavlekel na sveži zrak, sedel poleg nje in obupno cvilil. Na pasje cviljenje so prišli sosede in opazili grozen prizor. Na tleh je ležala gospodinja v strašnih bolečinah, poleg nje so se pa v smrtnem boju krčevito stresali otroci. Trije otroci so umrli pred očmi sosedov, ki so poklicali zdravnika, kateri je dal odpeljati ostala dva otroka v bolnico, katerih eden je že po poti umrl. Ostal je še samo 12letni deček in kmetica Jelena, nad katerima se zdravnik trudijo, da bi jima rešili življenje.

Nesrečen padec

Na vse zgodaj je v Šoštanju nekega jutra, že okoli četrte ure, padla z drugega nadstropja Grada nad 60 čevljev globoko gospa Magdalena Najkusova, žena paznika, stara 28 let. Vso krvavo in razbita so našli sestanovaleci na tleh. Nihče ne ve, ali se je zgodila nesreča, ali je sama prostovoljno skočila skozi okno.

"Amer. Slovenec" je vez, ki nas duži, da se razkropljeni med tuji, ne izgubimo med njimi. — Rev. J. Černe.

V šoli. — Učitelj: Janezek, zakaj odlete štokrlje na jesen v Italijo?

— Zato, gospod učitelj, da da imajo lahko tudi Italijani otroke.

Maščevanje. — Vlomilec sam pri sebi: "Štirideset priči je povabljenih za danes, da bodo pričale proti meni. No, le počakaj, državni tožilec! Temeljito te osramotim: kar spočetka bom vse priznal!"

Otroški pogovori. — Tonček: "Kadar se bom jaz ženil, bom vzel Jurkovo mamico."

Mihec: "Kajar se bom pa jaz, bom pa rajši vzel sosedovega junca, bom vsaj meso je del..."

Pri brivcu. — "Čemu mi pripovedujete vedno tako strahovite zgodbe, kadar mi režete lase?"

"Ker vam lasje tako lepo stoje pokoncu, da jih je kat veselje striči..."

Pri mesarju. — Gospodinja: "Minka, ali ste že pogledali k mesarju, če ima svinjske parklje?"

Služkinja: "Sem, toda nisem mogla videti, ker je imel mesar čevlje na nogah..."

Čudežen otrok. — V neko malo mesto je dospel neobičajno nadarjen deček goslar, ki je priredil koncert. Po prireditvi je razpravljalo občinstvo o dečkovem igranju na gosli in je nekdo trdil: "Menja sem, da je malček odsviral zadnji kos mnogo bolje od prvega."

"Pa to ni čudno," se je zaslišal glas, "pri zadnjem kosu je bil malček vendar že za nekaj ur starejši!"

Hvaležnost. — Da, da, je govoril oče pri obedu, vsi otroci so nehalno. To je že moji pokojni oče vedno govoril...

Umazan robc. — Jaka: "Za tretji teden gledam ta voz na svojem žepnem robcu, a še vedno ne vem, kaj sem se prav za prav bal pozabiti."

Miha: "Najbrž si pozabil robc dati perici."

FARME NAPRODAJ

Opozorjam Slovence in Hrvatate po Kanadi, da imam vsa koprstne farme naprodaj v lepi Kanadski dolini med Hamiltonom in St. Katarino. Kdor namerava kupiti farmo, naj ne odlaš dolgo, ker ji začelo iti vse drugo navzgor, bodo šle skoraj gotovo tudi farme.

Za vse informacije se obrnite na

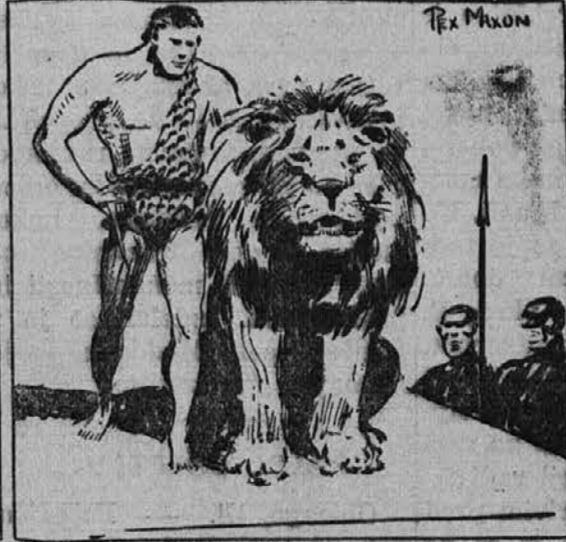
Ivan Žužek ..
Beamsville Gen. Del.
Ont. Canada

"TARZAN IN ZLATI LEV"

(55)

(Metropolitan Newspaper Service)

Napisal: EDGAR RICE BURROUGHS

Vse je gledalo v ono stran, odkoder je prihajalo strašno rovenje. V onem izmed več oken, so prestrašeni zagledali orjaškega leva, ki je stal nepremično, kakor vlt. Za trenutek je lev tako stal, ko zopet odpre strašno žrečo in njegov glas pretrese dvorano. — Visoko nad esmi je stal Tarzan, ki je tudi gledal na rjavočvo zverino. Takoj je povzdignil svoj glas, ki je preglasil Bolgane in zaklical levja, kažeč na Bolgane: "Džabalja! Kolji! Ubijaj!"

Komaj je zadnji glas prišel iz njegovih ust, že se je strašna zver zagnala na prvo kosmato gorilo. To je Tarzanu dalo poguma, da je zaklical Gomaganom: "Vpadite na Bolgane, ker končno je prišel pravi vladar Numa, kralj zverin, ki ho pobiti svoje sovražnike in obvaroval Tarzana in njegove prijatelje." Gomagani vidoč kako je osvojezni gospodar Bolgani pade pod močnim levom, so se sami pripravili k napadu na Bolgane.

Tarzan je tudi skočil v boj. Potegnil je svoj nož in se vstopil kolikor mogoče poleg Džabalje, da ga je vodil od ene žrtve do druge, da bi ta ne začel napadati Gomaganov in starega moža, ali celo La. — Dvajset Bolganov je padlo in ostali so se razbežali. Tarzan je hotel leva Džabaljo počastiti in je ukazal pobrati mrtvega Numa ter pripraviti prostor za pravega vladarja, ki naj zasede. Nato z nasmeškom reče k le: "Mislim, da smo sedaj varni!"

Ukazal je tedaj Tarzan Džabalji, da se vsede na ploščad. Nato se je obrnil k črncom in rekel: "Poglejte, novega kralja ni treba priklopiti na prestol. Pojdite trije k svojim tovarišem, naj pridejo k prestolu, da tudi oni vidijo. Hitite, da bomo imeli veliko vojsčakov, predno se vrnejo Bolgani. — Hitro se je razneslo po velje, ostali so pa občudovali Tarzana, ki je napravil z zverino tako čudo, ne vedoč, da sta bila z levom že dolgo prijatelja.

DENAR

pošiljamo v Jugoslavijo in druge dele sveta po dnevnem kursu. Zadnje dneve dinar stalno raste in se cene pogosto spreminjajo. Računamo po ceni onega dneva, ko denar prejmemo. Včeraj so bile naše cene:

Dinarji:	Za izplačila v dolarjih:
Za \$ 3.00	125 Din
" \$ 5.00	215 Din
" \$10.00	455 Din
" \$10.90	500 Din
" \$20.00	935 Din
" \$21.40	1000 Din
" \$50.00	2375 Din
Za \$ 5.00 pošljite...	\$ 5.75
Za \$10.00 pošljite...	\$10.85
Za \$15.00 pošljite...	\$16.00
Za \$20.00 pošljite...	\$21.00
Za \$25.00 pošljite...	\$26.00
Za \$40.00 pošljite...	\$41.25
Za \$50.00 pošljite...	\$51.50

Vsa pisma in pošiljlatve naslovite na:

John Jerich

(V pisarni Amerikanskega Slovenca)
1849 W. CERMAK RD. CHICAGO, ILL.

BARAGOVA IDEJA NE SME ZAMRETI!

P. Odilo O. F. M.

Zopet se naj zasveti Baragov Svetilnik! Malo predolgo je bil postavljen pod mernik. Rad priznam, da bi ga moral jaz v prvi vrsti držati, kot tajnik B. Z. nad mernikom, pa sem imel sto drugih opravil. Upam, da radi tega ni zamrla v slovenskih srcih misel na Barago. On mora biti vedno naš vzor, naš svetilnik, ki se nanj oziramo.

Pred kratkim smo dobili iz starega kraja od ljubljanskega škofijstva posebno vprašalno polo za Baragovo beatifikacijo. Ljubljanski škof dr. Gregor Rožman se za zadevo Baragovo posebno zanima. Slišimo, da je celo stvar izročil dr. Jakliču, znanemu pisatelju knjige Baragovega življenja, ki jo je izdala predlanski Mohorjeva družba v Celju. To vprašalno polo je poslali iz Ljubljane tudi škofu v Marquette, Mich. Zelo nas mora veseliti dejstvo, da je marquetski škof izbral za svojega kaplana mladega slovenskega duhovnika Rev. Francis Scheuringer-ja, ki je velik častivec Baragov in ki je bil, lahko rečem, duša vseh priprav za porslave 100 letnice Baragovega prihoda v Ameriko, ki se je vršila leta 1930 na Marquette, Mich. ter na Calumetu in na Eagle Harbor. Ne vem, če je škof Nussbaum

misli na Barago, ko je poklical slovenskega duhovnika v svoj urad, ali ta misel, da je prav pri grobu Baragovem navdušen njegov častivec, sin istega naroda kot Baraga, ta misel nam daje veliko upanja. V tem je prst božji!

Kot vse kaže: misel na Barago ne umira, temveč se mogočno dviga, tako v stari domovini, kot tukaj v novi, ki hrani ostanke našega apostola. Da misel na Barago, in navdušenje za njega si bolj razplamtimo, bomo obhajali dne 30. julija v Lemontu tkzv. "Baragov dan" ali Baragovo proslavo. K Mariji Pomagaj, na ameriške Brezje bomo šli prosit za svetnika.

Slovinci od blizu in daleč, uredite svoje načrte tako, da pride-te v veliki množici 30. julija v Lemont na Baragovo proslavo. Podrobni spored cele slovensosti bo v kratkem naznanjen po vsem časopisju. Za zdaj bodi povedano samo toliko, da bo dopolne velika parada od samostanske cerkve do Lurske votline na griču, kjer bo pridiga in sv. maša. Popoldne bodo razni govori in prosta zabava.

Ne mirujmo, dokler se ne ustavimo pred altarjem slovenskega svetnika!

ŽELEZNIŠKA NESREČA V TEXASU

Slika kaže železniško nesrečo v Texasu, ko je te dni skočil vlak z železniškega tira. Dva železničarja sta bila na mestu ubita in trije težko ranjeni.

tudi strani Mohorjevega koledarja, ki je vedno ležal odprt na tisti strani, kjer je zapisano "Smrtna žetev". G. prelat je po pravici mirno pričakoval takega konca, in bil nanj pripravljen. Da je treba tako misliti pogostokrat in tako večkrat v luči vere podčrtati svoj testament, nam priča smrt pokojne Helen Hočev- var, doma iz Bistrice, fara Št. Rupert na Dolenskem. V svoji kratki bolezni, ki jo le za par dni priklenila na postelj, gotovo ni pričakovala ne ona, ne njeni dragi, da bo 19. junij 1933. njen smrtni dan, ko je komaj čakala 47 let.

"Žena je kot sveča, ki gori za druge, dokler ne izgori. Njeno vrednost cenimo šele, ko izgori," je zapisal dr. Krek. V resnici taka žena je vsaka mati, ki vse žrtvuje za blagor svoje družine! V skrbi za svoje otroke, v priprošnji k Bogu, da bi jih vodil po pravi poti, je zatisnila za vedno oči na sv. Alojzija dan 21. junija 1933. Cecilija Potočar, doma iz Lipja fara Hinje. Komaj 44 let stara, je zapustila možu Antonu pet otrok.

"Pustite male k meni" — in prišli so in pripeljali so na to povabilo že pred 1900 leti izgovorjeno, mnogi očetje, ali vsaj nekater materne svoje otroke pri- vikrat k angelski mizi. Junija 25. so imeli učenci iz javnih šol fare sv. Lovrenca prvo sv. obhajilo. Kdo bi si mislil, da bo za Johna Streia, 10 let starega, to prvo obhajilo tudi zadnje! V soboto 1. julija se je šel kopat v bližnjo reko, odkoder so mrtvega pripeljali domov. V resnici: ne vem ne ure, ne dneva, ko nas pokliče Gospod!

"Pet let je preživel v Idriji, drugih pet pa v Ameriki, ko sva prišla za možem", je v solzah pripovedovala mati. "Hvala Bogu, da je bil vsaj pri sv. obhajilu," se je tolažila. Edini sin, pa ga je Bog poklical k sebi. Mi ne vemo in ne razumemo božjih petov, a upajmo v tolažbo žalujočim starišem in sestrici, edinemu ostalemu otroku, da uživa John vedno plačilo pri nebeškem Očetu.

Nedeljo 9. julija si bodo farani sv. Lovrenca dobro zapomnili. Kajti pri prvih treh mašah je bilo vsakokrat spremenjeno oznanilo. Pri šesti so po oznanilu slišali, da je pred dobro uro umrl v bolnici sv. Aleša Frank Hrovat iz 113. Ko je prva maša minula, so sporočili iz iste bolnice, da je umrla Marija Godec iz 81. ceste. Pri tretji maši so molili še za pokojno Frančiško Zupan, katero je Bog rešil trpljenja. Torej so od 5. ure zjutraj do 8h trije farani se preselili v večno domovino!

Kaj takega ne pomnimo, pa sem v Newburgu, kar smo ustanovili faro sv. Lovrenca," so se pomenkovali starejši po maši. In v resnici tako govori tudi mrliška knjiga naše fare. Ni se še pripetilo, da bi naravne smrti umrli trije odrasli v par urah na isti dan!

Morala se je pripetiti velika nesreča 13. septembra 1911., ko je zapisal Rev. Lavrič, ta dan vsem kot smrtni dan: Valentinu in Juriju Skočiču in Janezu Leonitki, a vzrok smrti: vsem: occi- sus — to je, da jih ubilo, vsi so na isti dan umrli in vsi na isti dan bili pokopani. Njih starost je od 34 leta do 43 let.

10. oktobra 1917. so se trije

mali farani pod letom dni se preselili med krilatec božje: Karolina Hočevar, Otilia Kužnik, Ivan Blatnik.

Španska bolezen je pustila žalostne spomine v mesecu oktobru 1918. V mrliški knjigi so taki dnevi: 19. oktober 1918. Na ta dan je umrl otrok Valentina Turkovič. Španska je pobrala na isti dan 26 letno Agnes Turkovič in Antona Suhadolnik starega 48 let. Čez štiri dni so bile štiri smrti v fari.

Dorotheja Papež v starosti 7 mesecev, Rozalija Culkar 36 let, Sofija Peskar 4 mesece in Peter Hren 28 let star, so podlegli influenci na en dan 23. okt. 1918. Takoj drugi dan 24. okt. 1918. so pa še trije postali žrtev "španske": Ta dan so umrli: Stanislav Černe 8 mesecev star, Franc Blatnik 5 dni in Franc Papež v cvetju let 27 let.

In potem je preteklo skoro 15 let, da bi se na en dan tolikokrat v fari oglasila smrt.

"Imam polno dela, a imam to vedno pred očmi," piše v zadnjem pismu za god edini brat Rev. Alojzij Kastelic in Razkrižja, kjer je ravnatelj Salezijskega naselbine pri cerkvi sv. Ivana. "Govorim članicam Marijine družbe", nadaljuje v pismu, "a ko jim govorim in ko gledam med nje, me vse tjakaj vleče. Med njimi iščem tete. . . 28. maja 1933. je dopolnil petdeseto leto in 19 septembra srebrno mašo pet, če mu ne prekriža tudi njemu, črna, blede smrt. . .

In prekrižala mu je v toliko, da njegova edina sestra Marija, ko ni v duhu več ne bo mogla prisostvovati ob srebrni maši edinega brata, s katerim je 46 let na tem svetu, odkar je zagledala luč tega sveta v Stični na Dolenskem, delila bridko usodo sirote. Umrli so jima obema že v 10 letni starosti starši. Komaj šest let je doživela v Ameriki, sedaj pa uživa in gleda večno "Solnce" — Boga, saj je želela, da še njeno truplo naj tako pokopljejo, da bo ležalo proti solncu. Za to izpolnjeno željo, kot je

prosila svojega moža: Postavite mi grob proti solncu — v večnosti nad vse hvaležna. . . ko počivajo njeni zemski ostanke od julija 11. 1933 na Kalvariji — clevelandskem pokopališču, obrnjeni proti vzhajajočem solncu.

Julija 12. smo pokopali Frančiško Zupan, doma od Sv. Lucije fara Begunje. Ni jo je zadržala lepota Gorenjske z visokimi gorami, ne bistra Sava, ne domačija ne rodna zemlja, mati ni strpela, materina ljubezen: popustila je pred dobrimi 10. leti vse in šla v skrbi za otroci v Ameriko, kjer sta v Clevelandu dve hčeri in najmlajši sin. Pri njem je preživela vsa leta v Ameriki na 104. cesti; zadnje leto se je preselila k hčeri na 65. cesto. Zato, kot je želela, je ostala faranka sv. Lovrenca do smrti.

In tako smo v cerkvi sv. Lovrenca poslovlili od nje, kot nek- daj pri vaškem znamenju sredi vasi, kjer so pogrebi položili mrtvega na tla, in tu sredi domače vasi so se poslovlili, poprosili odpuščanja in še enkrat pomolili za mir in pokoj njene duše. —

Težka je bila njena bolezen, utrpeli so udje, a vera ni ugasnila, ko je na zadnji prvi petek govori duhovnik: Sestra, prejmi za popotnico telo G. J. Kr., ki naj te varuje vsega hudega in pripelje v večno življenje. . .

"Zahvalim te, Gospod z vsem srcem, da si uslišal besede mojih ust" (Pij 137) tako lahko hvali v večnosti Boga Frank Hrovat doma na Kamenvrhu, fara Ambrus, ki je star komaj 52 let zapustil ta svet. Kljub težkim telesnim poškodbam je ostal pri zavesti, da se je spravil z Bogom in ljudmi. Bog je uslišal besede njegovih ust, če smemo človeško soditi. Pokojni je večkrat molil, da bi mu Bog ne bi poslal dolge boleznin in srečno smrt. — Naj vsi uživajo po usmiljenju božjem in počivajo v miru!

Upam, da ne bo treba več toliko žalostnih vesti poročati!

Pozdravljeni!

—o—

ŠIRITE AMER. SLOVENCIA!

TUDI INOZEMCI

BODO SMELI DELATI NA JAVNIH GRADNJAH

Oni s prvim in drugim papirjem imajo prednost

Kot je znano, je novi zakon National Industrial Recovery Act dovolil trošek \$3. 300.000.000 za javne gradnje. To pomenja delo v bližnji bodočnosti za več kot 3.000.000 ljudi. Toliko na novo zaposlenih ljudi prinese seveda delo tudi neštetim drugim na direktnen način. Da-li bodo tudi inozemci, bivajoči v Združenih Državah, imeli od tega zakona toliko koristi, kolikor jih zakon podeljuje, bo v mnogi meri odvisno od tega, da-li ti inozemci razumejo ta pomembni zakon in znaajo okoristiti se.

Novi zakon namreč ne izključuje inozemcev, pač pa daje prednost ameriškim državljanom in onim, ki imajo prvi državljanski papir. V oni obliki, kakor je bil zakon prvotno sprejet od poslanske zbornice, se je dajala prednost zaposlenja le ameriškim državljanom. Foreign Language Information Service je tako interveniral, da se odpravi zapostavljanje inozemcev. V senatu je senator Cavigan poudaril razloge navedene od te organizacije, kot "prepričevalne in zares premagujoče" in senat je odpravil vsako razliko med državljanin in inozemci. Poslanska zbornica (House) pa ni hotela sprejeti te spremembe in slednjič je prišlo med kompromisom med obema inozemce, ki imajo svoj prvi državljanski papir.

Posledica tega je, da pri zaposlitvi teh treh milijonov delavcev se bo dajala prednost:

- 1) bivšim vojakom, ki imajo družino,
- 2) ameriškim državljanom in deklarantom (inozemcem s prvim papirjem,) ki stanujejo v kraju, kjer se gradnja vrši,

3) ameriškim državljanom in deklarantom, ki bivajo v isti državi — seveda pod pogojem, da so sposobni za dotično delo.

V zmislu zakona je inozemec, ki ima prvi državljanski papir in stanuje istem kraju, kjer se gradnja vrši, vpravičen do iste prednosti kakor ameriški državljan. On ima celo prednost pred ameriškim državljanom, ki ne stanuje v istem kraju, ampak drugje v isti državi. In zopet, deklarant, ki stanuje v isti državi ima prednost pred ameriškim državljanom, ki stanuje v drugi državi.

Kako dolgo naj kdo stanuje v istem kraju oziroma v isti državi, da uživa dotično prednost, je odvisno od običajev v dotičnem kraju oziroma državi. V večini držav se zahteva leto dni bivanja, da si človek pridobi nastanjenost (resident) v County je navadno šestmesečnega bivanja.

Dasj državljani in deklaranti uživajo prednost pri zaposlenju, ni s tem rečeno, da so inozemci, ki nimajo prvega papirja, naj se vendarle pri- glasijo za delo. Ako ni v dotičnem kraju na razpolago zadostnega števila onih, ki imajo prednost, se jim tudi ponudi prilika do dela na javnih gradnjah. Ti inozemci imajo prav isto pravico in priliko do dela, kot oni ameriški državljani, ki ne stanujejo v oni isti državi.

Naravno pa je, da ob sedanjih nezaposlenosti in ob velikem številu nezaposlenih, ki čakajo na delo, bodi mnogo na boljšem oni, ki se potrudijo, da dobijo prvi papir, ako ga že nimajo.

NEWBURGŠKI POPOTNIK

Dolgo sem se pripravljal, da bi vam kaj poročal. Pa na žalost, moram pisati le žalostne spomine. Bela žena nas je zadnji mesec prepoznala, obiskala in ugasila tako mnogim, prizadeva težko slovo ostalim kljub vsemu trpljenju, ki so morali pokojni na tem svetu prestati.

Anton Petelin iz 81. ceste je že več let bolehal. Poiskoval vsa sredstva zdravniške vede, iskal zdravje na vse načine, nazadnje je po težki bolezni spoznal in povedal na glas, čeprav je že pomalo v prsih: "Bog je najboljši doktor!" Prejel, oddan v božjo voljo, za popotnico Jezusa v sv. Rešnjem Telesu in par ur za tem duševno pokrepčan, mirno v Gospodu zaspal. 14. junija 1933. 57 let je minulo, odkar je v fari Preserje zagledal luč sveta.

"Če me dobite mrtvega, ne ustrašite se; pričakujem takega konca in sem se nanj pripravil. Vsak dan sem pri sveti maši prejel popotnico. . . Prosim, molite zame. Kdor mi dobro hoče, mi za pogreb ne bo dajal nobene- ga venca, ampak molitev in sve- te maše. Pozdravljam iz večno-

sti in upam, da se v drugem življenju veselo snidemo!"

Te besede so našli zapisane na listku, spravljeni v žepu župnika Viljema Reichstadta, ki ga je Gospod v noči na prvi december l. 1930. nenadno poklical k sebi. Ko so zjutraj stopili v njegovo spalnico, je bil že mrzel. Poročilo o smrti tega pravičnika je prinesla zadnja številka duhovskega glasila — Korrespondenz — na strani 70.

Ko so v petek zjutraj 4. junija 1933. ob 5h prišli v sobo + g. prelata Kalan-a — bil je stolpi proš v Ljubljani, ki je stanoval v Marjanišču in umrl 5. junija 1932. — Kaj je z njem, so ga našli umirajočega. Na njegovih mizi je ležal "Korrespondenz" odprt na strani 70, na katerem je g. prelat v tisti noči, ko ga je zadela kap, sam s svojo roko, gorenje poslovlilne besede, svoj zadnji testament, dvakrat podčrtal.

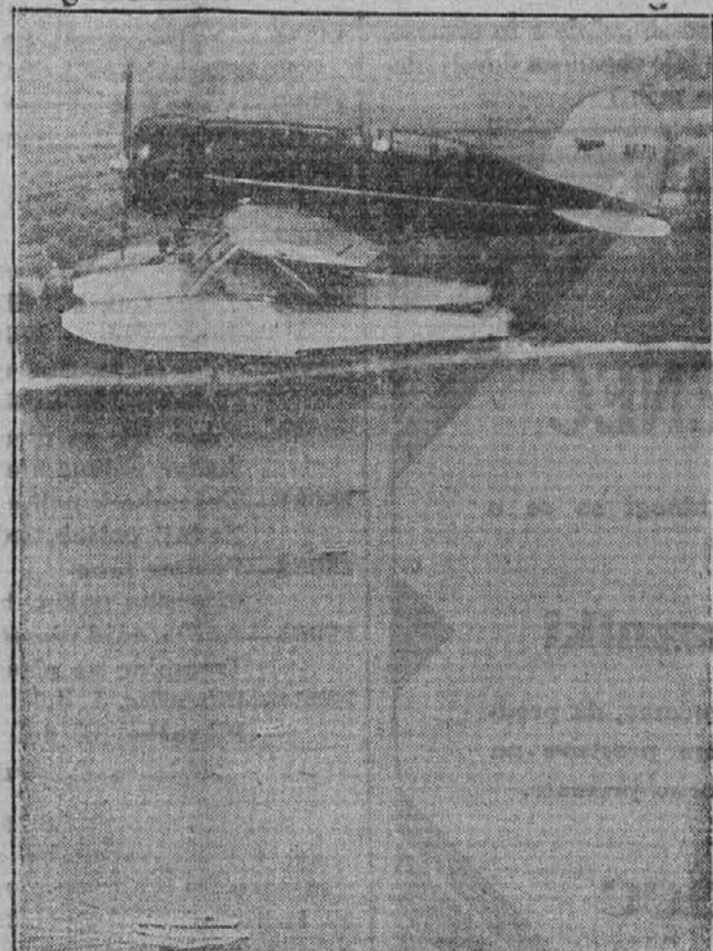
G. prelat je pričakoval da ga bo enkrat kar čez noč poklical Gospod. To nam pričajo gorenje, od njega podčrtane besede, ki jih je prebiral v usodni noči od četrtka na petek, to nam pričajo

ROCKEFELLER NA SVOJ 94-TI ROJSTNI DAN

John D. Rockefeller, multimilijonar in znani oljni magnat še vedno zdrav, se sprehaja in bele hlače nosi. Slika ga prikazuje, kako je izgledal na svoj 94-ti rojstni dan, na svojem domu v Pocantico Hills, N.Y.

LINDBERGH LETI

Slika kaže letalo, v katerem leti Mr. in Mrs. Chas. A. Lindbergh, na sever na inšpekcijsko pot. Slika je bila povzeta iz drugega letala, ko se je Lindbergh nahajal 10.000 čevljev visoko.

Jacob Gerend Furniture Co.

704-706 West 8th Street, Sheboygan, Wis.

Priporočamo naš pogrebni zavod. Dobite nas podučiti in ponoci. Imamo tudi vsakovrstno pohištvo po zmernih cenah.

Telefon: 377-J — 4080.W.

Izletniki in obiskovalci Svetovne Razstave!

Naznanjam, da imam v svojem hotelu in kabinah prostora do 60 ljudi. Stojče na malem griču v lepem senčnem drevoredu. Kabine dajem izletnikom dnevno, tedensko ali po želji v najem. V kabinah je plin, da si izletniki ako želijo lahko sami kuhajo.

Tukajšnja okolica je lepa in varovita, ob veliki reki Illinois je na razpolago ribolov. Zelo pripraven kraj za izlete v okolico kot v znameniti "Starved Rock" in v lepi "Deer Park". Najboljša postrežba jamčena.

JOE ŠČEK, lastnik

"VALLEY VIEW INN"

Road 7-A in U. S. 2. La Salle, Illinois.

..... Tel. La Salle County 916-R. 2.

V uradu "Amer. Slovenca"

- lahko kupite Money Ordre od American Express Company;
 - lahko pošljete denar v stari kraj po dnevnem kurzu;
 - lahko plačate vaše račune za luč in plin;
 - lahko dobite raznovrstne informacije kot:
 - o potovanju v stari kraj, ali kamorkoli, in
 - o dobavi povratnega dovoljenja za priti nazaj iz starega kraja;
 - o dobavi potnih listov, bodisi jugoslovanskih ali ameriških;
 - izdelujemo vsa notarska dela za tu in stari kraj, kakor tudi prestave na slovenski in angleški jezik
- Se priporočamo!

Amerikanski Slovenec

1849 WEST 22nd ST., CHICAGO, ILL.

Izpod Golice

SLAVKO SAVINŠEK.

— Povest z gorenjskih planin —

Havala Bogu, tamle gre nekdo. Stopi proti njemu, postoji in počaka. Moški je, ki gre proti njemu.

"Dober večer!" ga ogovori slovenski. "Ali veste, če je bil Kobentarjev Matevž iz Breznice danes kaj v Hrastju?"

"Videl sem ga danes dopoldne, pa še nekdo je bil z njim, dolg in suh in kranjsko je govoril."

"Poznam tudi onega. Z Dobrave je. Bog ve, ali je že šel nazaj?"

"Ne vem. Kar pri Ravrtarju vprašajte, v desetih minutah ste tam, če stopite dobro! Lahko noč!"

"Lahko noč!" odzdravi Matija. "Bog ve, kdo je," si misli, ko gleda za njim, "morda vendar ne bo srečal stražnika in ga napotil v mojo sled. Hvala Bogu, Matevž je bil v Hrastju, pravo sem slutil."

Ne utegne pomišljati Matija, dalje mora, ker se že močno mrači. Poleg tega Matijo hudo žaja. Preteta klobasa! Hodi dalje po kolovozu in poslušaj, kje bi slišal vodo. Dobi jo. Zopet gre dalje. Tam pred seboj vidi nekaj luči. Prve hiše v Hrastju so tam. Toda, ko gleda natančneje, opazi pri prvi hiši stražnika.

"Vraga, za menoj je! Ne smem v Hrastje!" Urno se obrne in krene na desno čez polje in v gmajno. Stražnik ga, hvala Bogu, ni opazil, pravočasno se mu je umaknil v gmajno. Zdaj mora priti v Breznico. Zadnje upanje njegovo je, da dobi tam tihotapce, če le niso že odšli.

Teče dalje. Ali vedno teže. Mora odnehati in pričeti hoditi polagoma. Rana na kolenu ga skeli. Kri mu močno teče iz rane. O, da bi koga srečal in ga poslal naprej! Treba bo spet iz gmajne ven, da naleti na človeka; to v gmajni zdaj že ne bo nikogar, pretemno je.

In res stopi kar vprek iz gmajne in čez travnik, dokler ne pride do vozne poti. Noga ga boli vedno huje. — Hvala Bogu, tamle gre nekdo.

"Dober večer!" ga ustavi. "Bog ga daj!" odgovori došlec, mlad bradat mož.

"Saj drži tale pot v Breznico?" vpraša Matija.

"Drži."

"Ali ste vi od tam?"

"Ne, Samovnikov izpod Suhega vrha sem."

"Ali ste kaj videli Kobentarjevega Matevža? Reklji so mi, da je doma."

"Je bil. In še nekdo drugi z njim. Pa sta pred dobre pol ure odšla, menda čez." In pokaže z roko v smeri na Rožico.

"Jezus!" se izvije Matiji iz ust. "Menda malo tihotapita, kot pravijo."

"Slišite mož, ali imate kaj srca?"

"Zakaj vprašate?"

"Me boste izdali če vam nekaj povem?"

"Ne bom! Slovenec sem!"

"Matevža in one druge čakajo na Golici fi-nancarji in orožniki, treba jih je opozoriti!"

"Tečite za njima. Ne moreta biti daleč. Po Veliki Suhi sta odšla. Najprej malo na desno vprek v gmajno, pa pridete na stezo, ki koj prične lezti v breg. Po oni stezi sta šla."

"Čujte mož, ne morem sam. Ranjen sem, ker sem padel po plaz, ko sem šel čez Rožico z novico. Kaj bi hoteli vi iti za njima?"

"Tisto pa ne! V take stvari se ne vtikam! Kaj me brigajo tihotapci! Še mene bi znali ustreliti!"

"Čujte dobro plačilo bi dobili, če greste. Jaz

vam dam in onadva tudi. Lepo vas prosim!"

"Ne utegnem! Domov moram, da ne bodo v skrbeh. Saj ju boste kmalu dohiteli!"

"Za Kriščevo voljo vas prosim, pojdite, pojdite! Rešite jima življenje."

"Ne grem, ne morem. Lahko noč!" In krene dalje.

"Slišite, kakor se Bog prosi vas prosim, pojdite!" stopi Matija za njim in ga prime za roko.

"Pustite me, ko vidite, da ne grem. Ne morem! Imam svoje opravke in skrbi. Sicer pa, ali je treba tihotapiti? Rajši delajte kakor mi, pa vam ne bo treba biti v nevarnosti!"

Odrine Matijo stran ter urno odhiti dalje. Matija ves trepet. Kaj naj stori? Ali naj gre na Breznico iskat znanih ljudi? Ta čas bosta Matevž in Tilen že Bog ve kje in prepozno bo.

Naj gre za njima, kakor more in zna? Ne kaže drugega. Čuti, da ne bo zmogel, slabost ga obhaja, ali vendar se odloči. Za življenje tovarišev gre in njegova krivda je, da je prepozno šel od doma! O, ta Liza! Prvič v svojem življenju je hud nanjo.

Krene s poti in se drži nakazane mu poti. Težko dviguje levo nogo čez grmovje in jo tišči skozi robidovje, ki je semtertja tako gosto, da komaj more skozi. Reže ga v kožo skozi raztrgano obleko, ali vendar se rine dalje. Žene se, da mu sapa zastaja, da ga v grlu tišči. Srce mu bije vedno močneje in v glavi čuti omotico. Da bi vsaj na stezo prišel!

Preriva se skozi gosto robidovje, ne vidi pa nič več, ker je tema že gosta. Mukoma se vleče dalje. Že hodi pol ure, se mu vidi, in še ni na stezi. Kaj če je zgrešil smer? Z novimi močmi se požene dalje. Tedaj začuti, da mu pričinja iz rane na nogi liti kri. Ne utegne je obvezati na novo. Dalje se mudi! Za življenje tovarišev gre!

Tema se mu dela pred očmi. O, da bi bil vsaj na stezi! Sune v grmovje. Tu je nekaj! Skloni se niže; da, da, to je steza! Pozna jo, že je hodil po njej z Matevžem! Z novimi močmi hiti dalje! Noga je ko svince teža, v grlu duši in peče, žaja ga, da bi rjul od bolečine! Noga mu klecne zgrudi se na kolena. Čuj, ali ne hodi nekdo? Z zadnjimi močmi poslušaj v noč. Kamen se je sprožil. Ne more dalje. Ključ davi iz grla: "Matevž Matevž!" Poslušaj. Nič! "Tilen, Tilen!" — Zopet nič. Z rokami si pomaga dalje. Po vseh štirih se plaz. Kliče, ne kliče, ker ne more več, samo šepeta še: "Matevž, Matevž!"

In spet se zažene v dalje v stezo po vseh štirih, znova šepeta: "Tilen, Matevž!" Noga težko udari ob tla. Zamegli se mu pred očmi; vidi za hip pred seboj Lizo, kako ga vabi! Nato Cilko in Matevža, Matevžu teče kri, vidi. "Matevž!" zašepeta. Pa se mu zvrtil v glavi, v grlu ga stisne roke omahnejo. Tema mu zalije oči, Matija pade nezavesten na tla in se zaval v grmovje ob stezi, kjer obleži nepremično.

PETO POGAVJE.

Matevž in Tilen sta vse dni pridno pripravljala blago za sobotno popoldne. Enako nista počivala Anže in Mohor. V Št. Petru, kjer je bilo središče vseh tistih, ki so se ukvarjali s tem, da so skupljali blago za tihotapce, so imeli posebno ženske, ki so se pečale s to stvarjo, dovolj posla, preden je bilo zbranega dovolj blaga. (Dalje prih.)

DVE NOVI COLUMBIA PLOŠČI

25180—Dekle, kdo bo Tebe troštav,
Jaz pa vrtec bom kopala, pojeti Mary Udovich
in Jospina Laushe75c

25181—Želel bi, da bi bil ptica,
Oj z Bogom ti planinski svet, poje John Germ.....75c

DRUGE SLOVENSKE PLOŠČE

25000-F—Ribniška korajža, petje, duet
Kranjski piknik, petje, duet75c

25001-F—Na ofceti
Juhu polka, harmonika75c

25002-F—Juhu valček
Domžalska polka, harmonika75c

25005-F—Kaj ne bila bi vesela
Širotek, ženski duet75c

25011-F—Pokotiči
Zapeljivka, valček, harmonika, Lovšin75c

25014-F—Planinsko veselje
Čevljarska polka, kmetska banda75c

25016-F—Koračnica otroških pesni
Na povelje, koračnica, instrumentalni kvartet.....75c

25017-F—Zapoj mi ptičica glasno, petje z orkestr.
Ptičica, petje z orkestr.75c

25019-F—Stiglic, valček
Gorica, polka, slov. tercet75c

25020-F—Stari kranjski valček
Štajerska, harmonika75c

25027-F—Sobotni večer, valček
Nedelja, polka, harmonika in ksilofon75c

25031-F—Na sveti večer pri Hošlink
Pred volitvami, komična prizora75c

25033-F—Gor čez Izaro
Oj tam za goro, moški kvartet75c

25035-F—Slovenska polka
Slovenski lendler, tamburice75c

25036-F—Slovenski valček
Radostna, polka, harmonika, kvartet75c

25037-F—Stoji, stoji Ljubljanca
Sinoči je pela, slovenski kvartet, petje75c

25039-F—Na poti v stari kraj, 1. in 2. del
Ti si moja, valček, Hojer trio75c

25040-F—Hojer valček
Pečlarska polka, instrument. trio75c

25041-F—Veseli rudarji, koračnica
Sladki spomini, valček, Hojer trio75c

25042-F—Daleč v gozdu, valček
Večerni valček, orkester75c

25043-F—Polka štaparjev
Burja, koračnica, orkester75c

25044-F—Coklarska koračnica
Triglavski valček, Hojer trio75c

25045-F—Mazulinka
Ptičja ohcet, šotiš, Hojer trio75c

25046-F—Ljubezen in pomlad
Slovensko dekle, petje, moški kvartet75c

25047-F—En starček je živel
Sijaj solnčice, moški kvartet75c

25048-F—Na kranjskih gorah, polka
Gospodarstvo, lendler, instrument. trio75c

25049-F—Zadovoljni Kranjec
Prišla bo pomlad, moški kvartet75c

25051—Vzajemnost, šotiš
Kukavica, valček, Columbia kvintet75c

25052—Na Adriatskem bregu, valček
Na veseli svatbi, polka, harmonika duet75c

25053—Hribčki ponižajte se
Jaz bi rad rudečih rož, moški kvartet75c

25054—Bodimo veseli, polka
Na jadranski obali, valček, inštr. trio75c

25055—Vigred se povrne
Oj dober dan, moški kvartet75c

25056—O mraku
Dolenjska, moški kvartet75c

25057—Slovenec sem
Perice, moški kvartet75c

25058—Janez Čuk in Milka Sova, I. del
Janez Čuk in Milka Sova, II. del75c

25059—Jaka na St. Clairu, polka
Clevelandski valček, inštr. trio75c

25060—Ziben šrit za ples
Šuštar polka, harmonika75c

25061—Žužemberk polka
Zadnji poljub, valček, harmonika duet75c

25062—Povšter tanc
Ribniška polka, harmonika in kitare75c

25063—Ančka pojd plesat, valček
Tromplan za ples, harmonika in inštr.75c

25064—Ribniška, I. del
Ribniška, II. del, moški kvartet75c

Manj, kakor TRI plošče ne razpošiljamo.

Naročilom priložite potreben znesek. Pri naročilih manj kakor 5 plošč, računamo od vsake plošče po 5c za poštnino. Ako naročite 5 ali več plošč, plačamo poštnino mi. — Pošljamo tudi po C. O. D. (poštnem povzetju), za kar računamo za stroške 20c od pošiljatve. — Naročila blagovolite poslati naravnost na

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 West 22nd Street,

Chicago, Ill.

O TEM IN ONEM

SVETOVNA PROPAGANDA BOLJŠEVIŠKIH BREZBOŽNIKOV

"Revue des deux Mondes" prinaša pregled sovjetske protiverske mednarodne politike ki ga je spisal monsieur M. D'Herbigny. Protiverska propaganda, za katero imajo sovjeti toliko denarja, nikakor ni omejena na področje Sovjetske zveze, temveč je neločljiva od razsežnega omrežja komunistične internacionale. Krščanstvo smatrajo v Moskvi za najnevarnejšega sovražnika, ker pobija osnove komunističnih nauk: materialistično filozofijo in surovo razredno nestrpnost. Boljševiki hočejo premagati krščanske veroizpovedi s tem, da poskušajo pridobiti mladino od šolske dece in do visokoolcev. V ta namen so povsod ustanovili javne ali tajne zveze.

pionirske krožke (rdeči skavti)

in sl. organizacije, ki vadijo naraščaj v "aktivnem boju zoper malike." V Moskvi sami vodi Jaroslavski osebno "univerzo za brezbožnike," kjer pripravljajo apostole iz vseh delov sveta. Angleži in Japonci, zamorci in avstralski otočani, Indijanci iz Južne Amerike itd. bodo potem širili v domačih deželah moskovske nauke. Slušatelji iz kolonij imajo seveda posebna predavanja. Za Evropo in Zedinjene države zadostujejo oznanjevalci ateizma. A v boju zoper misijonarje po kolonijah oznanjajo boljševiki pred vsem "nacionalno in versko vstajenje izkoriščanih narodov". Po potrebi podpirajo tudi poganstvo kot svojega zaveznika.

Hamburg središče protiverskega založništva.

Hamburg je postal veliko mednarodno središče protiverskega založništva. Tu se tiska nešteto protiverskih "poljudnih" in "znanstvenih" spisov, ki dokazujejo, da so izmislili "buržuji in popi" Boga zavoljo uspešnejšega izkoriščanja proletarcev. V istem Hamburgu izhajajo milijoni letakov za črne in rumene narode v kolonijah. Kličejo jih na boj zoper kapitaliste in "krščanske misijonarje, podrepnike kapitala." Ta protiverske boj je posebno oster v Indiji. Toda krščanski misijonarji so maloštevilni. Zato napadajo komunisti pred vsem brahmaniste in muslimane. L. 1930 ustanovljena "Antipriestcraft Ass. poskuša domači duhovščini odvzeti njen vpliv in ugled. Leto dni poznej ustanovljena "Indska racionalistična zveza" objavlja protiverske spise. Naposled je nastalo dne 15. maja 1932 v Bombaju še "Društvo prijateljev sovjetov," ki je prevzelo skupno vodstvo politične in protiverske komunistične propagande. Izhaja tudi tednik "Nedeljski zagovornik" z napadalnimi članki in odgovori na protiverska vprašanja bravcev.

V Peruju častijo sonce.

Posebno čudno obliko ima protiverski boj v Peruju. Tukaj opevajo komunisti nekdanji državni socializem pod Inki in ga primerjajo s sovjetsko ustavo. "Španski nasilni osvobodilci s pomočjo pobesnelih katoliških menihov so uničil veliko državo s kultom sonca in namesto enakostj prinesli krščansko izkoriščanje šibkejših." Moskovski odposlanci podpirajo z denarjem pristaše obnovitve nekdanjega komunizma Inkov. Pri nahujskanem ljudstvu priljubljeni govornik Mariateji (umrl na jetiki šele 30 let star lanskega leta) je dokazal, da je boljše spoštovati sonce kakor Kristusa, a brez

svetovna je najvišja razvojna stopnja. Pisatelj Louis Valcarcel v novi knjigi "Tempes tad en los Andes" (Burja v Andih) opeva nekdr. državo Inkov in priporoča rojakom obnovitev "sijajnega veličastnega" obževanja sonca.

Liga napadalnih brezbožnikov

V Evropi so seveda potrebni druga sredstva. Tur je bila ustanovljena leta 1930 na Nemškem. Mednarodna liga napadalnih brezbožnikov (Kampfende Gottlosen) ki je ustanovila tečaje za propagandiste s katoliškim in luteranskim oddelkom, Dokler ni prišel Hitler, je tiskala v 100.000 izvodih časopis "Neuland." Razen tega osrednjega glasila je izhajalo na Nemškem 7 drugih protiverskih listov poleg neštete letakov, in so se predvajali protiverski filmi. Komunistični pisatelji in slikarji so prispevali protiverske vesti, pesmi, karikature in sl. Nemški brezbožniki so prav po moskovskem zgledu rabili tudi oder, da bi osmešili duhovščino obeh glavnih veroizpovedi. Mladina je nastopala po tovarnah in šolah, prirejala surove "žive slike" ali prepelvala na pohodih brezbožne pesmi. Nemške šole so doživle nešteto žalostnih spopadov med napadalnimi komunisti zasmehovanimi vernimi dijaki. Po moskovski navadi so blatili Nemci tudi božič in veliko noč v listih "Junge Garde" in "Das proletarische Kind" pa trdi v javnih zborovanjih.

Ta propaganda je v teku zadnjih mesecev posebno močna v Belgiji, kjer so komunisti na čelu stavkajočih rudarjev. Tudi Th. Jackson, voditelj maloštevilnih angleških komunistov, je pozival lanskega novembra o priliki strankinega kongresa sodruge, da bi izkoristili božične praznike za protiversko delo. Komunisti so pričeli napadati duhovnike, ki se jim zdijo nevarni za marksizem. Priredili so tudi protiverske nastope v radju, predavanja in predstave brezbožne igre. "Kako se pogovorja lady Housman z Gospodom Bogom" in sl.

"Brezbožnik" na Bolgarskem

Poleg Nemecev suženjsko posnemajo moskovska navodila še Bolgari. Tudi v Sofiji obstoji "Sojuz vojinstvuščih brezbožnikov" in izhaja od 1. decembra leta 1931 časopis "Brezbožnik." Njegovi pristasi so priredili veliko gnusnih napadov. Praviloma razoberšajo rdeče zastave po zvonikih na velike cerkvene praznike. Duhovščina je brez moči radi posebnih bolgarskih razmer. V svojih oklicih odkrito poziva "Bolgarski sojuz na brezbožnike" na boj "zoper vse carje na zemlji z njih plačanimi vojaki in trdi proti carju v nbesih s polki angelov pa svetnikov."

Kratkomalo izrabi Moskva vse mednarodno komunistično omrežje za protiverske namene. V tem boju ni nobenega govora o načelnosti. Nasprotno so pripravljene komunisti na vse radi uspeha. Po kolonijah in v malokulturni Južni Ameriki zagovarjajo obnovitve poganstva, dočim je osrečena Evropa s preizkušenimi moskovskimi sredstvi. Protiverski boj je postal glavna komunistična naloga, ker smatrajo boljševiki krščanstvo za svojega najnevarnejšega nasprotnika.

"Amer. Slovenec" je barometer našega verskega in narodnega gibanja. Kaže nam rast ali padec, kakor že nanese aše delovanje."—Rev. Černe.

TISKARNA

AMERIKANSKI SLOVENEK

izvršuje vsa tiskarska dela točno in po najzmernejših cenah. Mnogi so se o tem prepričali in so naši stalni odjemalci.

Društva — Trgovci — Posamezniki

dobijo v naši tiskarni vedno solidno in točno postrežbo. Priporočamo, da predno oddate naročilo drugam, da pišete nam po cene. Izvršujemo prestave na angleško in obratno. Za nas ni nobeno naročilo preveliko, nobeno premaio.

Amerikanski Slovenec

1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.